

შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება

ბათუმიტექს

2021 სამეურნეო წლის
ფინანსური ანგარიშგება

ქ. ბათუმი

2022

ანგარიშიში ასახული დროის მონაკვეთი: 2021 წლის 1 იანვრიდან 31 დეკემბრის ჩათვლით

ფინანსური ანგარიშგების შინაარსი

ინფორმაცია საზოგადოებისა და მისი საქმიანობის შესახებ	3
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	4
სრული შემოსავლის ანგარიშგება	5
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	6
კაპიტალის მოძრაობის ანგარიშგება	7
ფინანსური ანგარიშგების ახსნა—განმარტებითი შენიშვნები	8-21

ინფორმაცია საზოგადოებისა და მისი საქმიანობის შესახებ

საზოგადოების სამართლებრივი ფორმა და დასახელება	შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „ბათუმიტექს“
საზოგადოების საიდენტიფიკაციო კოდი	245438325
საზოგადოების იურიდიული და ფაქტობრივი მისამართი	ქ. ბათუმი, ჭავჭავაძის ქ. №131
საზოგადოების დაფუძნების თარიღი	2001 წლის 12 ივლისი
საზოგადოების ტელეფონი	+995 422 277 380 +995 422 277 328
საზოგადოების ელ. ფოსტა	info@batumitex.ge
საზოგადოების გენერალური დირექტორი	დავით ჯინჭარაძე
საზოგადოების საქმიანობის საგანი	გადამუშავების საბაჟო რეჟიმში შემოტანილი ნედლეულის გადამუშავება და მზა შეკერილი ტანსაცმლის მიწოდება

**შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
ბათუმიტექს**

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

აქტივები	შენიშვნა	საანგარიშოს წინა წლები		საანგარიშო წელი
		31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021
ფულადი სახსრები და მათ ეკვივალენტები	2	11 243	3 288	13 347
მოთხოვნები მიწოდებიდან და მომსახურებიდან		21 399	15 486	10 599
მოთხოვნების საწარმოს პერსონალის მიმართ				
გადახდილი ავანსები				
წინასწარ გადახდილი გადასახადი				
მისაღები პროცენტები				
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	3	594 981	153 903	1 019 029
მოთხოვნები დაკავშირებული მხარეებიდან				
წინასწარ გაწეული ხარჯები		6 230	3 357	-
სხვა მოკლევადიანი მოთხოვნები			-	-
სულ მიმდინარე აქტივები		633 853	176 034	1 042 975
ძირითადი საშუალებები	4	1 023 764	792 894	435 683
არამატერიალური აქტივები		11 324	9 436	
გრძელვადიანი ინვესტიციები				
სულ გრძელვადიანი აქტივები		1 035 088	802 330	435 683
სულ აქტივები		1 668 941	978 364	1 478 658

ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი	შენიშვნა	საანგარიშოს წინა წლები		საანგარიშო წელი
		31.12.2018	31.12.2019	31.12.2021
მოკლევადიანი ვალდებულებები მიწოდებიდან და მომსახურებიდან		1 352 415	211 916	999 411
ვალდებულებები მეკავშირე საწარმოდან				
მიღებული ავანსები				
გადასახდელი ხელფასი		118 512	119 171	122 075
საგადასახადო ვალდებულებები		17 665	12 930	156 285
გადასახდელი პროცენტები				
სხვა მიმდინარე ვალდებულებები				
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		1 488 593	344 017	1 277 771
გრძელვადიანი სესხები ბანკებისგან				
გრძელვადიანი სესხები				
სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებები				
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		0	0	0
საწესდებო კაპიტალი		7 020 000	7 020 000	7 020 000
გადაფასების რეზერვი				
აკუმულირებული მოგება (ზარალი)		(6 888 024)	(6 839 651)	(6 385 653)
საანგარიშო პერიოდის მოგება/ზარალი		48 373	453 998	(433 460)
სულ საკუთარი კაპიტალი		180 349	634 347	200 887
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		1 668 941	978 364	1 478 658



დავით ჯინჭარაძე
გენერალური დირექტორი

შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
ბათუმიტექს

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

შემოსავლების და ხარჯების კლასიფიცირება საქმიანობის სახეების მიხედვით			
ლარი			
	შენიშვნა	საანგარიშო წელი	
		31.12.220	31.12.2021
შემოსავლები ექსპორტიდან	5	7 141 797	13 735 910
შემოსავალი ქვეყნის შიგნით რეალიზაციიდან		365 130	470 708
სულ შემოსავალი საოპერაციო საქმიანობიდან		7 506 927	14 206 618
სასაქონლო მატერიალური მარაგებს ხარჯვა		(5 722 706)	(9 416 253)
ს/შ მ/მსახ/შ/შპა			(961 920)
შრომის ანაზღაურების ხარჯი		(1 897 299)	(2 586 388)
მიწოდებისა და ტრანსპორტირების ხარჯი		(190 593)	(462 929)
საიჯარო ქირა		(281 238)	(392 263)
ცვეთა და ამორტიზაცია		(226 008)	(367 577)
ბუნებრივი აირის და საწვავის ხარჯი წარმოებისათვის		(91 478)	(133 344)
ელ-ენერგიის ხარჯი		(83 045)	(170 532)
წყლისა და სანდასუფთავების ხარჯი		(42 158)	(50 601)
კომუნიკაციის ხარჯები		(15 322)	(15 940)
დაზღვევის ხარჯი		(50 197)	(52 684)
საგადასახადო ხარჯი		(18 993)	(18 325)
დაცვის ხარჯი		(24 364)	(25 424)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	6	(77 568)	(96 387)
სულ საოპერაციო მოგება		(1 214 041)	(543 949)
სხვა არასაოპერაციო შემოსავლები	7	1 780 697	326 617
საპროცენტო ხარჯები			
გაუფასურების ზარალი			
წმინდა სავალუტო მოგება/(ზარალი)		(83 239)	(177 391)
მატერიალური დახმარებები და ქველმოქმედება		(14 153)	(13 067)
სხვა არასაოპერაციო ხარჯები		(15 266)	(25 670)
მოგება/(ზარალი) მოგების გადასახდამდე		453 998	(433 460)
მოგების გადასახადი			-
საანგარიშო პერიოდის მოგება/ზარალი		453 998	(433 460)

დავით ჯინჭარაძე
გენერალური დირექტორი



შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
ბათუმიტექს

კაპიტალის მოძრაობის ანგარიშგება

	საწესდებო კაპიტალი	გადაფასების რეზერვები	მოგება (ზარალი)	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	7 020 000	-	(6 839 651)	180 349
მიმდინარე პერიოდის მოგება	-	-	453 998	453 998
გაუფასურების რეზერვი	-	-	-	-
დარიცხული დივიდენდები	-	-	-	-
გაცემული დივიდენდი	-	-	-	-
მოგების გადასახადი	-	-	-	-
ნაშთი 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	7 020 000	-	(6 385 653)	634 347
მიმდინარე პერიოდის მოგება	-	-	(433 460)	(433 460)
გაუფასურების რეზერვი	-	-	-	-
დარიცხული დივიდენდები	-	-	-	-
გაცემული დივიდენდი	-	-	-	-
მოგების გადასახადი	-	-	-	-
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	7 020 000	-	(6 819 113)	200 887

დავით ჯინჭარაძე
გენერალური დირექტორი



შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
ბათუმიტიქს

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

პირდაპირი მეთოდი

	გასული	საანგარიშო წელი
	20	20
საოპერაციო საქმიანობასთან დაკავშირებული ფულადი სახსრების მოძრაობა		
ფულადი სახსრები და მისი ეკვივალენტები საანგარიშო პერიოდის დასაწყისში	11 243	3 288
რეალიზაციიდან მიღებული ფულადი სახსრები (+)	3 334 539	9 374 854
მიღებული ავანსები (+)		
მომწოდებლებზე გაცემული ფულადი სახსრები (-)	(1 708 962)	(7 204 299)
გადახდილი ხელფასი (-)	(1 422 900)	(2 051 110)
გადახდილი გადასახადები (-)	(207 000)	(109 412)
სხვა ეფექტი საოპერაციო საქმიანობიდან (+/-)	(16 254)	(14 051)
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	(20 577)	(4 018)
საინვესტიციო საქმიანობასთან დაკავშირებული ფულადი სახსრების მოძრაობა		
ძირითადი საშუალებების შეძენა (-)		
ძირითადი საშუალებების რეალიზაცია (+)		32 425
ინვესტიციები მკავშირე საწარმოში (-)		
სხვა ეფექტი საინვესტიციო საქმიანობიდან (+/-)		
წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან	0	32 425
საფინანსო საქმიანობასთან დაკავშირებული ფულადი სახსრების მოძრაობა		
მიღებული სესხები სესხები (+)		
დაბრუნებული სესხები (-)		
მიღებული პროცენტები (+)		
გადახდილი პროცენტები (-)		
წმინდა ფულადი სახსრები საფინანსო საქმიანობიდან	0	0
სავალუტო კურსის ეფექტი	12 622	(18 348)
ფულადი სახსრები და მისი ეკვივალენტები საანგარიშო პერიოდის ბოლოს	3 288	13 347
ფულადი სახსრები და მისი ეკვივალენტების ზრდა (კლება)	(7 955)	10 059

დავით ჯინჭარაძე
გენერალური დირექტორი



შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
ბათუმიტექს

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ლარი	
საანგარიშო წელი	
31.12.2021	
ფული მიმდინარე საბანკო ანგარიშებზე (ლარი)	5 322
ფული მიმდინარე საბანკო ანგარიშებზე (უცხოურ ვალუტაში)	5 654
ფული სალაროში	2 371
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	13 347



შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
ბათუმიტექს

სასაქონლო მატერიალური მარაგები

ლარი

ნედლეული და მასალები პროდუქციის წარმოებისათვის (ქსოვილი, ფურნიტურა და სხვა)	საანგარიშო წელი 31.12.2021
სხვასასაქონლო მატერიალური ფასეულობები (მცირეფასიანი და სწრაფცვლადი საგნები, სათადარიგო ნაწილები და სხვა)	1 014 452
სულ სასაქონლო მატერიალური მარაგები	4 577
	1 019 029



მანქანა-
დანადგარები

ოფისის
აღჭურვილობა

ავეჯი და სხვა
ინვენტარი

სატრანსპორტო
საშუალებები

სხვა ძირითადი
საშუალებები
(იჯარით აღებული
ქონების
კეთილმოწყობა)

არამატერიალური
აქტივები

აგაზ

საწყისი საბალანსო ღირებულების ნაშთი 2021 წლის 1 იანვრისათვის	3141759	344938	270450	235465	2500325	51537	6544475
შესყიდვები	35317		2585				37902
ბონუსების გერითიანებით მიღებული ძირითადი სამუდამო							0
ძირითადი სამუდამოების რეალიზაცია/ჩამოწერა	129415				16261		145676
გადავასების რეზერვების შექმნა							0
უესკიდლოდ მიღებული ან გაცემული ძირითადი სამუდამოები							0
საწყისი საბალანსო ღირებულების ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრისათვის	3047661	344938	273035	235465	2484064	51537	6436701
მეათე და გაუფასურების რეზერვი							
აკუმულირებული მკითხა და გაუფასურების რეზერვების ნაშთი 2020 წლის 1 იანვრისათვის	2674271	319003	262021	197772	2246976	42101	5742144
დარიცხული მკითხა საანგარიშო წლის განმავლობაში	137644	16800	3696	9989	190011	9436	367576
საანგარიშო წლის განმავლობაში შექმნილი გაუფასურების რეზერვი							0
საანგარიშო წლის განმავლობაში გასულ ძირითად სამუდამოებზე დარიცხული მკითხა	108703						108703
საანგარიშო წლის განმავლობაში უსასყიდლოს მიღებულ ან გაცემულ ძირითად სამუდამოებზე დარიცხული მკითხა							0
აკუმულირებული მკითხა და გაუფასურების რეზერვების ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრისათვის	2703212	335803	265717	207761	2436987	51537	6001017
ანგარიშ საბალანსო ღირებულების ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრისათვის	467488	25935	8429	37694	253349	9436	802330
ანგარიშ საბალანსო ღირებულების ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრისათვის	344449	9135	7318	27705	47077	0	435683



შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
ბათუმიტექს

საოპერაციო შემოსავლები

ლარი	
საანგარიშო წელი	
31.12.2021	
შემოსავლები ექსპორტიდან	13 735 910
ქონების ქვეიჯარით გაცემიდან მიღებული შემოსავლები დასხვა ადგილობრივი რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი	285 302
თანამშრომლებზე უსასყიდლოდ მიწოდებული კვების პროდუქტების რეალიზაცია	185 406
სხვა საოპერაციო შემოსავლები	
სულ საოპერაციო შემოსავლები	14 206 618



შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
ბათუმიტექს

სხვა საოპერაციო ხარჯები

ლარი	
საანგარიშო წელი	
31.12.2021	
საოფისე ინვენტარი და საკანცელარიო ხარჯები	8 816
სახანძრო უსაფრთხოების ხარჯი	1 409
კომპიუტერული უზრუნველყოფის ხარჯი	15 979
საბაჟო მომსახურების ხარჯი	15 533
მივლინებია ხარჯი	4 440
საპენსიო ფონდი	18 920
ძირითადი საშუალებების შეკეთების ხარჯი	14 243
ბანკის მომსახურების და საბანკო გარანტიის ხარჯი	2 568
სხვა საოპერაციო ხარჯები	14 479
სულ ხარჯები	96 387



შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
ბათუმიტექს

სხვა არასაოპერაციო შემოსავლები

	ლარი
	საანგარიშო წელი
	31.12.2021
საწარმოს სრულად დაუტვირთაობის გამო დამკვეთის მიერ გადახდილი კომპენსაცია	325 715
შეღავათი საშემოსავლო გადასახადში COVID პანდემიის გამო	902
სულ არასაოპერაციო შემოსავლები	326 617



ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები

შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება

ბათუმიტექს

1. ზოგადი ინფორმაცია

შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „ბათუმიტექს“-ის მიერ წარმოდგენილი 2021 სამეურნეო წლის ფინანსური ანგარიშგება (შემდგომში - „ანგარიშგება“) მომზადებულია მცირე და საშუალო საწარმოების ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (შემდგომში - „მსს ფასს-ები“) შესაბამისად.

ანგარიშგებაში აღწერილია საანგარიშგებო პერიოდში – 2021 წლის 1 იანვრიდან 31 დეკემბრის ჩათვლით – საზოგადოებაში მომხდარი ყველა სამეურნეო ოპერაციისა და მოვლენის ფინანსური შედეგები, რომლებიც დაჯგუფებულია მათი ეკონომიკური მახასიათებლების მიხედვით.

შენიშვნებში მოცემულია განმარტებები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, ფულადი ნაკადების ანგარიშგებასა და კაპიტალის მოძრაობის ანგარიშგებაში ასახულ თანხებთან დაკავშირებით დამატებითი ინფორმაცია. აქ თავმოყრილია ინფორმაცია, რომელიც მოითხოვება მსს ფასს-ებით, აგრეთვე ის ინფორმაცია, რომელიც აუცილებელია საწარმოს შესახებ ინფორმაციის სამართლიანი წარდგენისთვის ნორმატიული აქტებით დადგენილი წესების მიხედვით.

2. ფინანსური ანგარიშგების მომზადების საფუძველი და სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

მომზადების საფუძველები

განცხადება შესაბამისობის თაობაზე. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია მცირე და საშუალო საწარმოების ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტების შესაბამისად (მსს ფასს).

სააღრიცხვო პოლიტიკა

ზოგადი

ანგარიშგების მომზადებისას სრული შემოსავლის ანგარიშგება დგება ხარჯების კლასიფიკაციით ფუნქციური დანიშნულების მიხედვით, ხოლო ფულადი ნაკადების ანგარიშგება პირდაპირი მეთოდით. საანგარიშგებო წელი ემთხვევა კალენდარულ წელს. შემოსავლებისა და ხარჯების (სამეურნეო ოპერაციების) აღიარება-ასახვა, მსს ფასს-ების შესაბამისად, ხდება ბუღალტრული აღრიცხვის დარიცხვის მეთოდით, ანუ მათი მოხდენისთანავე (და არა ფულადი სახსრებისა და მისი ეკვივალენტების მიღებისა და გადახდის დროს). ამასთან, ხარჯების აღიარებისას დაცულია მიმდინარე პერიოდის ამონაგებსა და დანახარჯებს შორის შესაბამისობის პრინციპი, ანუ მათი გატარება სათანადო ბუღალტრულ დოკუმენტებში და ასახვა ანგარიშგებაში ხდება შესაბამისი პერიოდებისათვის მიკუთვნებით. საანგარიშგებო წელი (საანგარიშო პერიოდი) ემთხვევა კალენდარულ წელს.

წარდგენის ვალუტა

საწარმოს მოქმედი ვალუტა არის ეროვნული ვალუტა „ლარი“, რომელიც ასახავს ძირითად მოვლენებისა და მათთან დაკავშირებული შესაბამისი გარემოებების ეკონომიკურ არსს. მოცემული ფინანსური ანგარიშგებისათვის წარდგენის ვალუტად კომპანია იყენებს ეროვნულ ვალუტას - ლარს.

უცხოური ვალუტა

ფინანსური ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში კონვერტირდება ეროვნულ ვალუტაში ტრანზაქციის განხორციელების თარიღში არსებული საქართველოს ეროვნული ბანკის ოფიციალური გაცვლითი კურსის შესაბამისად. საანგარიშო თარიღში უცხოურ ვალუტაში დაფიქსირებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების გადაფასება ხორციელდება ამ თარიღისათვის არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსის შესაბამისად. გადაფასებით წარმოქმნილი საკურსო სხვაობები აღიარდება სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში.

თარიღი	ვალუტა	კურსი
31.12.2020	USD	3.2766
31.12.2020	GBP	4.4529
31.12.2020	EURO	4.0233
31.12.2021	USD	3.0892
31.12.2021	GBP	4.1737
31.12.2021	EURO	3.5040

ამონაგების აღიარება

კომპანია აღიარებს შემოსავალს გაწეული მიწოდებული პროდუქციის და გაწეული მომსახურების შესაბამისად, როდესაც ანაზღაურების მიღება საიმედოდ უზრუნველყოფილია. იმ შემთხვევაში, თუ კომპანია ჩათვლის, რომ ოპერაცია ვერ აკამაყოფილებს აღიარების კრიტერიუმს, შემოსავლის აღიარება გადაიდება პირობის შესრულებამდე. გამომდინარე აქედან, ამონაგების შეფასება ხდება მიღებული ან მისაღები კომპენსაციის რეალური ღირებულებით. ამონაგები შემცირდება მომხმარებელთა მიერ საქონლის დაბრუნების, ფასდათმობისა და მსგავსი გამოქვითვების შეფასებული ოდენობით.

სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები

სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები შეფასებულია თვითღირებულებასა და მის დასრულებასა და გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯებით შემცირებულ გასაყიდ ფასს შორის უმცირესი თანხით.

სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების თვითღირებულება მოიცავს: მათ შეძენასთან და გადამუშავებასთან დაკავშირებულ ყველა დანახარჯს, აგრეთვე იმ დანახარჯებს, რომლებიც გაწეულია მისი მოცემულ ადგილამდე ტრანსპორტირებისათვის და სათანადო მდგომარეობაში მოსაყვანად.

სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების კონვერსიის (წარმოების) დანახარჯები მოიცავს ისეთ დანახარჯებს, რომლებიც უშუალოდაა დაკავშირებული პროდუქციის ერთეულის წარმოებასთან, როგორცაა პირდაპირი შრომა და ნედლეული, და აგრეთვე სისტემატურად გასანაწილებელ მუდმივ და ცვლად ზედნადებ ხარჯებს, რომლებიც გაწეულია ნედლეულისა და მასალების მზა პროდუქციად გარდაქმნის პროცესში.

გაყიდული (გამოყენებული) სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების საბალანსო ღირებულება აღიარდება იმ პერიოდის ხარჯებად, როდესაც აღიარდება შესაბამისი შემოსავლები. სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების ღირებულების ხარჯად აღიარებისათვის გამოიყენება საშუალო შეწონილი მეთოდით.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

საწარმო გაყიდვებს ახორციელებს ნორმალურ საკრედიტო პირობებში, აქედან გამომდინარე, მოთხოვნებზე პროცენტის დარიცხვა არ ხდება.

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს კომპანია ახდენს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების საბალანსო ღირებულებების შეფასებას, რათა განისაზღვროს, ხომ არ არსებობს თანხების ამოუღებლობის რაიმე ობიექტური მტკიცებულება. ასეთის არსებობის შემთხვევაში, დაუყოვნებლივ ხდება საექვო მოთხოვნების შეფასება და გაუფასურების ზარალის აღიარება მოგებაში ან ზარალში, გარდა იმ საექვო მოთხოვნებისა, რომელზეც მიმდინარეობს სასამართლო დავა. ასეთ დროს საექვო მოთხოვნა აღირიცხება სხვა მოთხოვნებისგან დამოუკიდებლად, სასამართლო გადაწყვეტილებამდე.

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

სავაჭრო ვალდებულებები წარმოადგენს ნორმალურ საკრედიტო პირობებში განხორციელებული ოპერაციების დროს წარმოშობილ ვალდებულებებს, რომლებიც პროცენტის მატარებელი არ არის. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული სავაჭრო ვალდებულებების გადაყვანა ხდება ადგილობრივ ფულად ერთეულში საანგარიშგებო თარიღისათვის არსებული გასაცვლელი კურსის გამოყენებით. კურსთა შორის სხვაობიდან მიღებული მოგება ან ზარალი აღიარდება იმავე წელს სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების ღირებულება აქტივად აღიარდება თუ მოსალოდნელია რომ საწარმო მომავალში ამ აქტივის გამოყენებით მიიღებს ეკონომიკურ სარგებელს და შესაძლებელია აქტივის ღირებულების საიმედოდ შეფასება. ძირითადი საშუალების ერთეული რომელიც აკმაყოფილებს აქტივის აღიარების კრიტერიუმებს ფასდება მისი თვითღირებულებით. ძირითადი საშუალებების ერთეულის თვითღირებულება განისაზღვრება აღიარების დღისათვის თანადროული გადახდისას გადასახდელი ფასის ეკვივალენტით. თუ გადახდა გადავადებულია და საკრედიტო პირობა სცილდება ჩვეულებრივი საკრედიტო პირობების ფარგლებს, მაშინ ამ თანხასა და მთლიან გადასახდელ თანხას შორის სხვაობა აღიარებული იქნება როგორც საპროცენტო ხარჯი კრედიტის ვადის განმავლობაში, ან მოხდება მისი კაპიტალიზაცია თუ გადავადებული გადახდა უკავშირდება განსაკუთრებულ აქტივს.

ძირითადი საშუალების ყოველ ერთეულს ცვეთა ერიცხება ცალ-ცალკე. ყოველი პერიოდის ცვეთის ხარჯი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. აქტივის ცვეთადი ღირებულება ნაწილდება სისტემატურ საფუძველზე, მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში დარიცხვის წრფივი მეთოდის გამოყენებით. აქტივზე ცვეთის დარიცხვა მაშინ იწყება, როდესაც შესაძლებელია მისი გამოყენება, ანუ, როდესაც აქტივი არის იმ ადგილას ან ისეთ სამუშაო მდგომარეობაში, რაც აუცილებელია აქტივის გამოსაყენებლად, ხელმძღვანელობის მიერ დასახული ამოცანების მიზნებისათვის.

ძირითადი საშუალებების ცვეთის გაანგარიშების მიზნით გამოყენებულია წრფივი მეთოდი. ძირითადი საშუალებების ცალკეული ჯგუფებისათვის განსაზღვრულია შემდეგი სასარგებლო მომსახურების ვადები:

- მანქანა-დანადგარები – 10 წელი;
- კომპიუტერული ტექნიკა – 5 წელი;
- ოფისის აღჭურვილობა – 5 წელი;
- ავეჯი და ინვენტარი – 10 წელი;
- სატრანსპორტო საშუალებები – 10 წელი;
- სხვა ძირითადი საშუალებები – 10 წელი;

არამატერიალური აქტივები

ცალკე შეძენილი სასრული მომსახურების ვადის მქონე არამატერიალური აქტივები აისახება თვითღირებულებით, შემცირებული დაგროვილი ამორტიზაციით და დაგროვილი გაუფასურების ზარალით. ამორტიზაცია წრფივი მეთოდით აღიარდება მომსახურების ვადის განმავლობაში. შეფასებული მომსახურების ვადა და ამორტიზაციის დარიცხვის მეთოდი ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს გადაისინჯება, ხოლო შეფასების ცვლილების ნებისმიერი გავლენა პერსპექტიულად აისახება. არამატერიალური აქტივებისთვის გამოიყენება 15%-იანი ამორტიზაციის განაკვეთი, წრფივი მეთოდით. არამატერიალური აქტივის აღიარების შეწყვეტა ხდება მისი გასვლისას, ან როდესაც აღარ არის მოსალოდნელი სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება მისი გამოყენების ან გასვლისგან. არამატერიალური აქტივის აღიარების შეწყვეტის შედეგად წარმოქმნილი შემოსულობები ან ზარალი, რაც განისაზღვრება, როგორც სხვაობა გასვლის წმინდა ამონაგებსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის, მოგება-ზარალში აღიარდება აქტივის აღიარების შეწყვეტისას.

მატერიალური და არამატერიალური აქტივების გაუფასურება

კომპანია ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მიმოიხილავს თავისი მატერიალური და არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულებას, რათა განსაზღვროს არსებობს თუ არა ამ აქტივების გაუფასურების ნიშნები. მსგავსი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში შეფასდება აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება, რათა განისაზღვროს გაუფასურების ზარალი (თუ ასეთი არსებობს). როდესაც შეუძლებელია ინდივიდუალური აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულების შეფასება, კომპანია აფასებს იმ ფულადი სახსრების წარმომქნელი ერთეულის ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელსაც მიეკუთვნება ეს აქტივი. როდესაც შესაძლებელია განაწილების დასაბუთებადი და თანმიმდევრული საფუძვლის იდენტიფიცირება, კორპორაციული აქტივებიც

ინდივიდუალურ ფულადი სახსრების წარმომქნელ ერთეულებზე განაწილება, სხვა შემთხვევაში ისინი მიეკუთვნება უმცირეს ფულადი სახსრების წარმომქნელ ერთეულს, რომლისთვისაც შესაძლებელი იქნება განაწილების დასაბუთებული და თანმიმდევრული საფუძვლის ინდეტიფიცირება.

ანაზღაურებადი ღირებულება არის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებასა და გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. გამოყენების ღირებულების შეფასებისას სამომავლო ფულადი ნაკადები დისკონტირდება დაბეგვრამდე დისკონტირების განაკვეთით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების მიმდინარე საბაზრო შეფასებებსა და იმ აქტივისთვის სპეციფიკურ რისკებს, რომლის სამომავლო ფულადი ნაკადების შეფასება შესწორებული არ არის.

თუ განისაზღვრება, რომ აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქნელი ერთეულის) ანაზღაურებადი ღირებულება ნაკლებია მის საბალანსო ღირებულებაზე, მაშინ აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქნელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება შემცირდება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე. გაუფასურების ზარალი მაშინვე მოგება-ზარალში აღიარდება.

თუ მომავალში გაუფასურების ზარალი ანუღირდება, მაშინ აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქნელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება გაიზრდება მისი ანაზღაურებადი ღირებულების შესწორებულ შეფასებამდე, ისე რომ, გაზრდილმა საბალანსო ღირებულებამ არ გადააჭარბოს საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქნელი ერთეულის) გაუფასურების ზარალი რომ არ აღიარებულიყო გასულ წლებში.

გაუფასურების ზარალის ანუღირება მაშინვე აღიარდება მოგება-ზარალში.

ანარიცხები

ანარიცხები აღიარდება, როდესაც კომპანიას ექნება მიმდინარე მოვალეობა (იურიდიული ან კონსტრუქციული) წარსულში მომხდარი მოვლენის შედეგად და მოსალოდნელია, რომ კომპანიას მოეთხოვება მოვალეობის ანგარიშსწორება და შესაძლებელია ამ მოვალეობის თანხის საიმედოდ შეფასება. ანარიცხის სახით აღიარებული თანხა არის საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მიმდინარე მოვალეობის ანგარიშსწორების საუკეთესო შეფასება, ამ მოვალეობასთან დაკავშირებული რისკებისა და განუსაზღვრელობების გათვალისწინებით. როდესაც ანარიცხის შეფასება ხდება მიმდინარე მოვალეობის ანგარიშსწორებისთვის საჭირო ფულადი ნაკადების შეფასებით, მისი საბალანსო ღირებულებაა ამ ფულადი ნაკადების დისკონტირებული ღირებულება.

როდესაც მოსალოდნელია, რომ ანარიცხის ანგარიშსწორებისთვის საჭირო ეკონომიკური სარგებელი მთლიანად ან ნაწილობრივ ამოიღება მესამე მხარისგან, მაშინ დებიტორული დავალიანება აღიარდება აქტივის სახით, როდესაც გარდუვალია ანაზღაურების მიღება და შესაძლებელია დებიტორული დავალიანების საიმედოდ შეფასება.

პირობითი აქტივები და ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში არ აღიარდება, ის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში აისახება, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის შემცველი რესურსების გასვლის ალბათობა უმნიშვნელოა. პირობითი აქტივები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში არ აღიარდება, ის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში აისახება, როდესაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის შემოსვლა.

მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო განსჯა და განსუზღვრელობის შეფასების ძირითადი წყაროები

კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას დირექტორებს მოეთხოვებათ განსჯის, შეფასებებისა და დაშვებების გამოყენება იმ აქტივებისა და ვალდებულებების მიმართ, რომელთა ღირებულება გარკვევით ვერ მიიღება სხვა წყაროებიდან. შეფასებები და დაკავშირებული დაშვებები ემყარება წარსულ გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, რომლებიც მიიჩნევა, რომ შესაფერისია. ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისგან.

აღნიშნული შეფასებებისა და საბაზისო დაშვებების შესწორება მუდმივად ხდება. სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებები აღიარდება იმ პერიოდში, როდესაც შესწორდა შეფასება, თუ ცვლილება გავლენას ახდენს მხოლოდ იმ პერიოდზე ან შესწორების პერიოდსა და სამომავლო პერიოდებში, თუ ცვლილება გავლენას ახდენს როგორც მიმდინარე, ისე სამომავლო პერიოდებზე.

განსუზღვრელობის შეფასების ძირითადი წყაროები

დაბეგვრა

ქართული საგადასახადო კანონმდებლობა შეიძლება დაექვემდებაროს სხვადასხვა ინტერპრეტაციებს და შეიძლება მან ცვლილებები განიცადოს. ამასთან, საგადასახადო კანონმდებლობის ხელმძღვანელობისეული ინტერპრეტაცია შეიძლება განსხვავდებოდეს საგადასახადო ორგანოების ინტერპრეტაციებისგან, რის გამოც კომპანიას შეიძლება დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და პროცენტის თანხა დაეკისროს. კომპანიას დარწმუნებულია, რომ მან უკვე გადაიხადა ყველა გადასახადი, ამიტომ ფინანსურ ანგარიშგებაში ანარიცხი არ შეუქმნია. საგადასახადო წელი საგადასახადო ორგანოს მიერ ინსპექტირებისთვის ღიად რჩება მომდევნო სამი კალენდარული წლის განმავლობაში.

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადა

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრა ხელმძღვანელობის განსჯის საკითხია, მსგავს აქტივებთან დაკავშირებული მათი გამოცდილების საფუძველზე. აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრისას ხელმძღვანელობა ითვალისწინებს მოსალოდნელ მოხმარებას, ტექნიკური მოძველების შეფასებას, ფიზიკურ ცვეთასა და იმ ფიზიკურ გარემოს, სადაც იყენებენ ამ აქტივს. ამ გარემოებების ან შეფასებების ცვლილებამ შეიძლება განაპირობოს სამომავლო ცვეთის განაკვეთების შესწორება.

საექვო ვალების ანარიცხები

კომპანია საექვო ვალების ანარიცხებს ქმნის, რათა აღრიცხოს მომხმარებლების მიერ გადახდების განხორციელების უუნარობის შედეგად მიღებული შეფასებული ზარალი. საექვო ვალების ანარიცხების ადეკვატურობის შეფასებისას ხელმძღვანელობა თავისი შეფასების საფუძველად იყენებს საერთო ეკონომიკურ მდგომარეობას, დებიტორული დავალიანებების ნაშთების ხანდაზმულობას, წარსულში ჩამოწერის გამოცდილებას, მომხმარებლის კრედიტუნარიანობასა და გადახდის პირობების ცვლილებებს. ეკონომიკაში, დარგში ან კონკრეტული მომხმარებლის გარემოებების ცვლილებებმა შეიძლება განაპირობოს ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული საექვო ვალების ანარიცხების ცვლილება.

რისკების მართვა

თავისი საქმიანობის პროცესში საზოგადოება ექვემდებარება ფინანსური რისკის სხვადასხვა ფაქტორებს, უცხოური ვალუტის კურსის, საპროცენტო განაკვეთების ცვლილების ზეგავლენის, საკრედიტო ხელშეკრულებების პირობების დაუცველობის, გადახდისუნარიანობის და ფინანსური მდგრადობის რისკის ჩათვლით.

ინფლაცია და სავალუტო კურსი. საზოგადოება ექვემდებარება სავალუტო რისკს შესყიდვებსა და კრედიტებთან დაკავშირებით, რომლებიც გამოხატულია ლარისაგან განსხვავებულ ვალუტაში. საზოგადოება არ ახორციელებს კომპანიის სავალუტო რისკისადმი დაქვემდებარების დაზღვევას. ქვემოთ მოცემულია ლარის კურსის დინამიკა აშშ დოლარის მიმართ საანგარიშო პერიოდის ბოლოს:

საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებასთან დაკავშირებული რისკები. შემოსავალი და საოპერაციო ნაღდი ფულადი სახსრების მოძრაობა, არსებითად, არ არის დამოკიდებული საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებებზე. საწარმო ექვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკს საპროცენტო განაკვეთის მქონე გრძელვადიანი კრედიტების საბაზრო ღირებულების მერყეობის გამო.

საკრედიტო ხელშეკრულებების პირობებთან დაკავშირებული რისკები. საწარმოს ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ საკრედიტო ხელშეკრულებების პირობების დარღვევის რისკი მომავალში ნაკლებად სავარაუდოა. თუ მოსალოდნელია ასეთი ფაქტი, საწარმო შეეცდება მოახდინოს სესხის რესტრუქტურირაცია.

გადახდისუნარიანობის და ფინანსური მდგრადობის დაკარგვასთან დაკავშირებული რისკები. გადახდისუნარიანობის და ფინანსური მდგრადობის დაკარგვის რისკის ძირითად ფაქტორს, რომელიც ზეგავლენას ახდენს საწარმოს ლიკვიდურობაზე წარმოადგენს გარე კრედიტორების, მეწილეების და სხვა კონტრაგენტების წინაშე კომპანიის მიერ თავისი ვალდებულებების შესრულების შესაძლებლობის არარსებობა. საბრუნავი კაპიტალის დეფიციტი იწვევს საოპერაციო ხარჯების ზრდას და საზოგადოების საოპერაციო მოგების შემცირებას.

სამართლებრივი რისკები. სამართლებრივი რისკები შეიძლება წარმოიქმნას საგადასახადო სფეროში, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლობაში სახელმწიფო რეგულირების ცვლილების შედეგად.

ანგარიშგების შედგენის თარიღის შემდგომი მოვლენები

ანგარიშგების შედგენის თარიღის შემდგომი მოვლენები, ფინანსური ანგარიშგების ხელმოწერის თარიღამდე, რომლებიც დამატებით ინფორმაციას იძლევიან საწარმოს ფინანსური პოზიციის შესახებ, აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში. ბალანსის შემდგომი მოვლენები, რომლებიც გავლენას არ ახდენენ საწარმოს ფინანსურ მდგომარეობაზე ბალანსის შედგენის თარიღისთვის, მაგრამ არსებითი მნიშვნელობისაა, აისახება ფინანსური ანგარიშგების თანდართულ შენიშვნებში.



დავით ჯინჭარაძე
გენერალური დირექტორი